

שיעור התלמידים שסובלים ממצוקה נפשית עלה משמעותית בתקופת הקורונה

35% מהתלמידים בכיתות ה'י"ב העידו כי הם סובלים ממצוקה נפשית בשנת 2021, לעומת 25% ב-2019 - בטרם פרצה המגפה. עלייה נרשמה גם במספר הפניות של ילדים לטיפולים פסיכיאטריים

שירה קדרי-עובדיה 10.01.2022 16:57

שיעור התלמידים שהעידו כי הם סובלים ממצוקה נפשית על בסיס יומי עלה משמעותית בתקופת הקורונה בהשוואה לתקופה שקדמה לה - כך עולה ממחקר שנערך באוניברסיטת בר-אילן. לפי הנתונים, שנאספו במסגרת מחקר בינלאומי העוסק ברווחתם ובריאותם של בני נוער (HBSC), בשנת 2021 העידו 35% מהתלמידים בכיתות ה'י"ב כי הם סובלים ממצוקה נפשית, לעומת 25% בשנת 2019 - בטרם פרצה המגפה. תוצאות המחקר הוצגו היום (שני) בוועדת החינוך של הכנסת.

בסקר שנערך במסגרת המחקר השתתפו 1,200 תלמידי ה'י"ב מהחינוך הממלכתי, הממלכתי-דתי והערבי. הם נשאלו גם על תחושת השייכות שלהם לבית הספר, ולפי התוצאות שיעור הילדים שהעידו על שייכות ירד מ-72% בשנת 2019 ל-68% ב-2021. שיעור הילדים שהעידו על תחושת ביטחון בבית הספר ירד גם הוא מאז 2019, מ-76% ל-67%. שיעור הילדים שהעידו על אהבה לבית הספר נותר זהה בין 2019 ל-2021, ועומד על 27%. כמו כן, שיעור הילדים שאמרו כי נפלו קרבן לבריונות ברשת עלה מ-11% בשנת 2019 ל-14% ב-2021.

עורכי המחקר, פרופ' יוסי הראל-פיש וד"ר רותם מאור, אמרו בוועדת החינוך כי ישנה חשיבות לנתונים על תחושת השייכות לבית הספר, מכיוון שתלמידים המעידים על חוסר שייכות נמצאים בסיכון גבוה יותר לחוש מצוקה נפשית ולהיות מעורבים באירועים אלימים. "בסגרים הילדים מתנתקים מהחברים שלהם", אמר הראל-פיש בוועדה. "שהות של הילדים במסגרות היא חשובה מאוד, ככל שזה אפשרי". הוא הוסיף כי בהיעדר מסגרות, חשובה מאוד מעורבות של הורים בחיי ילדיהם. "אני יודע כמה קשה לשלוף את הילדים החוצה מהמסכים, אבל חשוב לערב את הילדים בפעילות שתעלה את הערך העצמי שלהם".

הראל-פיש אמר ל"הארץ" כי ייתכן שתמונת המצב האמיתית חמורה יותר מהתוצאות שעלו במחקר. "הנתונים המוצגים הם מעט שמרנים כי הם מתייחסים לתלמידים ששמרו על קשר עם בית הספר, ולא נכללים בהם תלמידים שנשרו מהלימודים", הסביר.

במסגרת הדיון הוצגו גם נתונים על עלייה במספר הפניות של ילדים לטיפולים פסיכיאטריים בזמן הקורונה, בהשוואה לתקופה שלפני המגפה. "אנחנו רואים החמרות באובדנות, חרדות, הפרעות אכילה", אמר פרופ' דורון גוטהלף, מנהל החטיבה לפסיכיאטריה של הילד והמתבגר בבית החולים שיבא. לדבריו, חלה עלייה גם במספר התלמידים שנמנעים מללכת לבית הספר. "יש ילדים שלא חזרו מהסגר. הם נשארים בבית", אמר.

לפי גוטהלף, מסגרות הטיפול לילדים בבתי החולים ובקהילה מלאות עד אפס מקום ותורי ההמתנה הולכים ומתארכים. "במרפאה להפרעות אכילה בתל השומר יש כעת תור המתנה של מאה ילדים", אמר. "לפני הקורונה היו בתור כעשרים ילדים. אלה מערכות שהיו על הקצה לפני הקורונה וכעת הן בקריסה. ילדים במצבים קשים מתדפקים על המרפאות ומקבלים תשובה של 'לצערנו אין'".